

بسمه تعالی

تمرین ۳

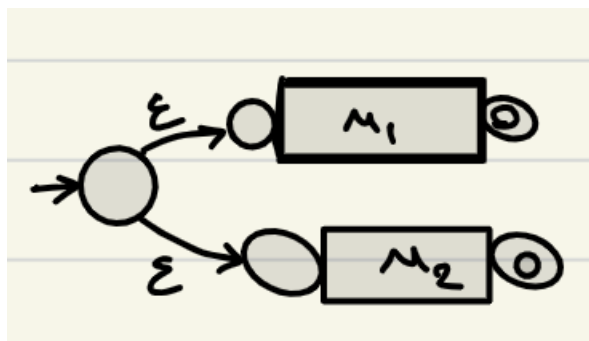
نظریه زبان‌ها و ماشین‌ها

محسن کربلائی امینی، ۹۸۲۴۲۱۲۸

اسفند ۱۴۰۲

سوال ۱:

ج) با تصور M_1 و M_2 دو آتاماتا برای زبان های L_1 و L_2 می توان اثبات ساختاری زیر را برای اجتماع دو زبان متصور بود که یک وضعیت شروع با دو یال تهی به هر زبان می رود:

الف) درست. برای یک زبان منظم مانند L_1 حتما می توان آتاماتای M_1 را به این صورت تعریف کرد:
 $M_1 = \{Q_1, \Sigma_1, \delta_1, q_0, F_1\}$
 که وارون آن M_2 به این شکل تعریف می شود:

$$M_2 = \{Q_1, \Sigma_1, -\delta_1, F_1, q_0\}$$

یعنی وضعیت های شروع و شناسایی جابه جا و جهت ها برعکس می شوند. بنابراین L_2 یک زبان منظم می باشد.

همچنین بنابر قضیه (مورد ج) و منتهایی بودن و قابل ترسیم بودن آتاماتای اجتماع دو آتاماتا می دانیم که اجتماع دو زبان هم زبانی منظم را تشکیل می دهند. حال برای اشتراک L_1 و L_2 می توان نوشت:

$$L_1 \cap L_2 = (L_1' \cup L_2')'$$

$$\rightarrow \text{منظم } L_1' \rightarrow \text{منظم } L_1$$

$$\rightarrow \text{منظم } L_2' \rightarrow \text{منظم } L_2$$

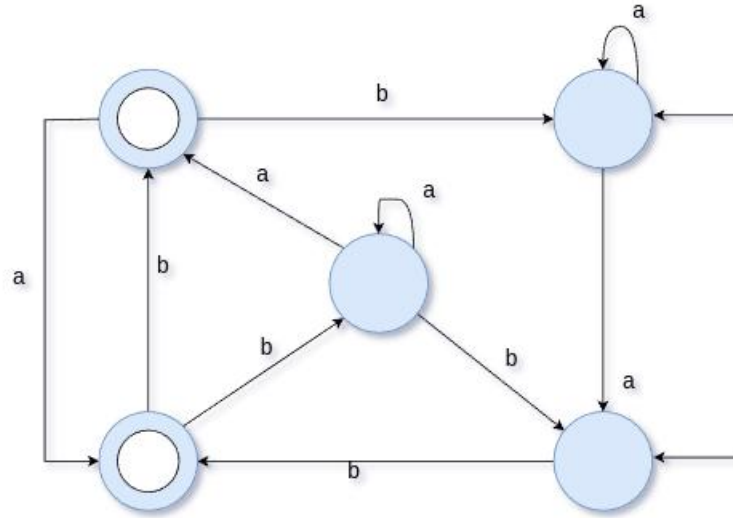
$$\rightarrow \text{منظم } (L_1' \cup L_2')$$

$$\rightarrow \text{منظم } (L_1' \cup L_2')'$$

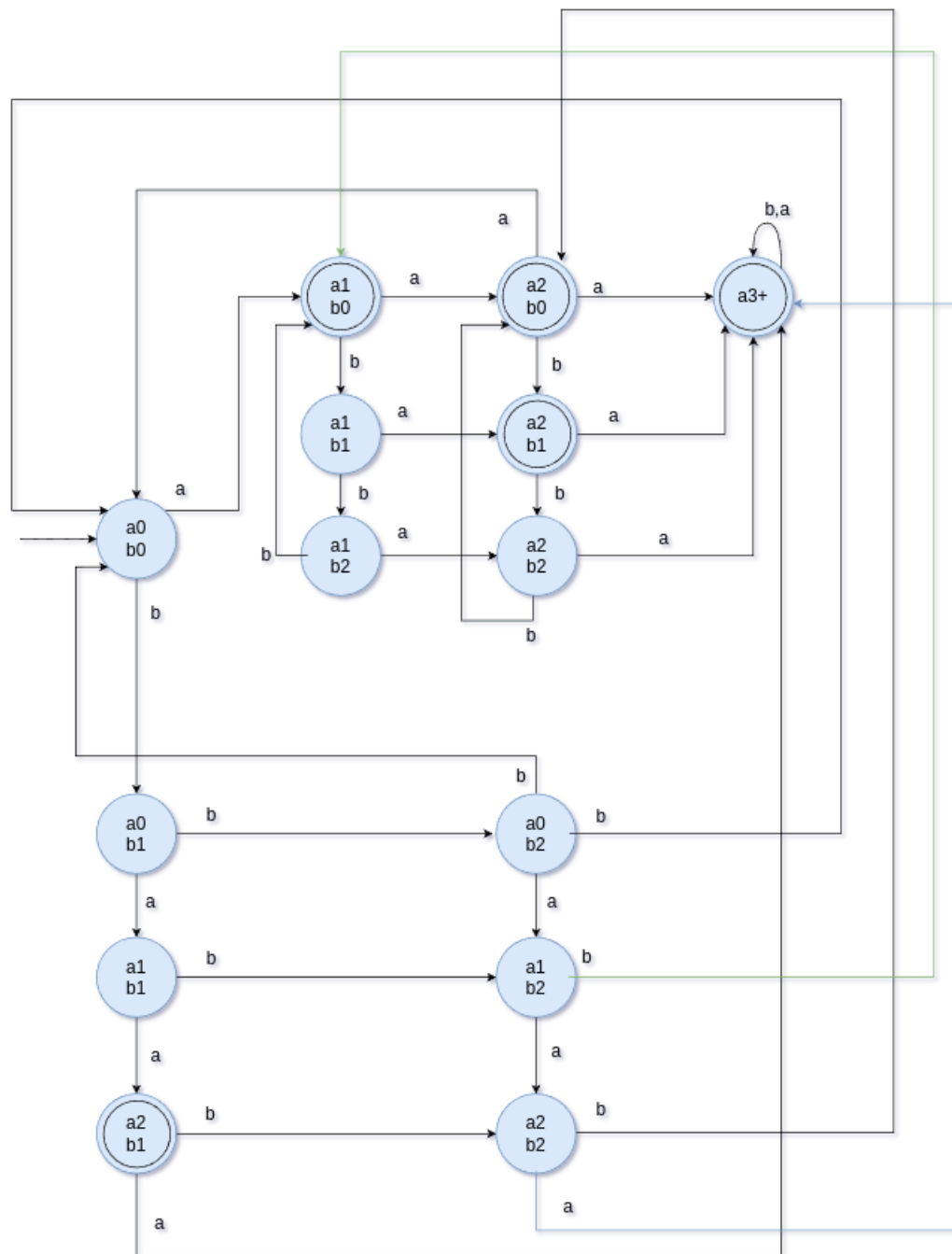
ب) درست. برای اجرای عمل به هم پیوستن دو زبان، از آنجایی که بعد از این عمل دو زبان ارتباطی با یکدیگر ندارند و مستقل هستند، در یک آتاماتا باید از وضعیت پایانی یک زبان به وضعیت شروع زبان دیگر مسیری وجود داشته باشد. از آنجایی که دو زبان L_1 و L_2 نامنظم اند و نمی توان یک آتاماتا برای آن ها متصور بود، بنابراین این عبارت درست است.

سوال ۲:

(الف)

ب)

سوال ۳:

(الف)

مقصد	حرف	مبدا	مقصد	حرف	مبدا
۳	a	۵	۳	a	۰
۷	b	۵	۲	b	۰
۴	a	۶	۶	a	۱
۸	b	۶	۰	b	۱
۳	a	۷	۰	a	۲
۲	b	۷	۱	b	۲
۷	a	۸	۵	a	۳
۱	b	۸	۰	b	۳
			۴	a	۴
			۰	b	۴

- مجموعه: $\{۰, ۱, ۳, ۴, ۵, ۷\}$, $\{۲, ۶, ۸\}$

قابل پذیرش نمی باشد چرا که ۶ با b به ۸ می رود و ۲ با b به ۱

- مجموعه: $\{۰, ۱, ۳, ۴, ۵, ۷\}$, $\{۲, ۸\}$

$\{۲, ۸\}$ علی الحساب قابل پذیرش می باشد اما ۰ با a به ۳ می رود و ۱ با a به ۶ می رود. با حذف ۱ از مجموعه همچنان $\{۲, ۸\}$ قابل پذیرش هستند.

- مجموعه: $\{۰, ۷\}$, $\{۲, ۸\}$

کاملا قابل پذیرش

- مجموعه: $\{۰, ۵, ۷\}$, $\{۲, ۸\}$

قابل پذیرش نمی باشد چرا که ۵ با b به ۷ می رود و ۷ با b به ۲

- مجموعه: $\{۰, ۴, ۷\}$, $\{۲, ۸\}$

قابل پذیرش نمی باشد چرا که ۴ با b به ۰ می رود و ۷ با b به ۲

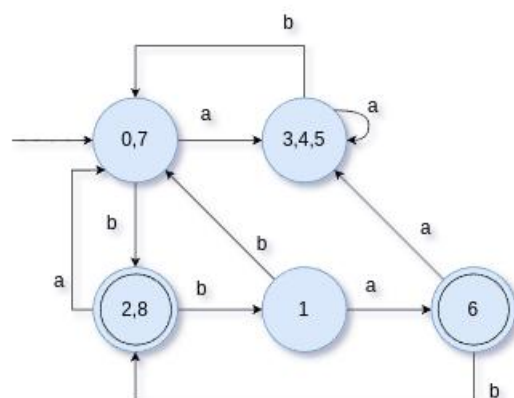
- مجموعه: $\{۰, ۳, ۷\}$, $\{۲, ۸\}$

قابل پذیرش نمی باشد چرا که ۳ با b به ۰ می رود و ۷ با b به ۲

- مجموعه: $\{۱, ۳, ۴, ۵\}$, $\{۰, ۷\}$, $\{۲, ۸\}$

قابل پذیرش نمی باشد چرا که ۱ با a به ۶ می رود و ۳ با a به ۵

- مجموعه: $\{۲,۸\}$, $\{۰,۷\}$, $\{۳,۴,۵\}$
 کاملاً قابل پذیرش و ۱ و ۶ جمع پذیر نیستند. بنابراین داریم:

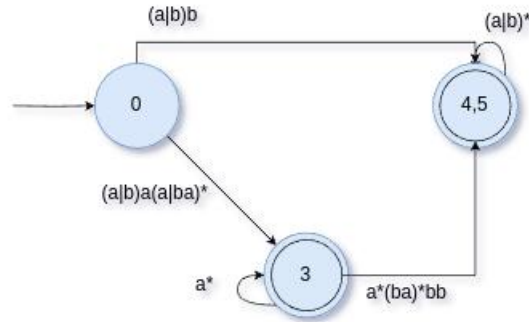
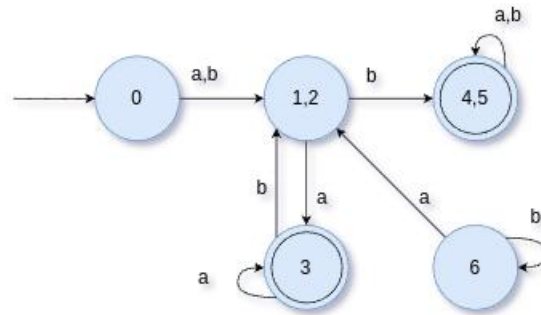

(ب)

مقصد	حرف	مبدا	مقصد	حرف	مبدا
۴	a	۴	۱	a	۰
۵	b	۴	۲	b	۰
۵	a	۵	۳	a	۱
۴	b	۵	۴	b	۱
۲	a	۶	۳	a	۲
۶	b	۶	۵	b	۲
			۳	a	۳
			۱	b	۳

- مجموعه: $\{۰,۱,۲,۶\}$, $\{۳,۴,۵\}$
 قابل پذیرش نمی باشد چرا که ۳ با b به ۱ می رود و ۴ با a به ۴
 - مجموعه: $\{۳,۴,۵\}$
 کاملاً قابل پذیرش
 - مجموعه: $\{۰,۱,۲,۶\}, \{۳,۴,۵\}$
 قابل پذیرش نمی باشد چرا که ۰ با a به ۱ می رود و ۱ با a به ۳ بنابراین ۰ و ۱ جمع پذیر نیستند.
 - مجموعه: $\{۰,۶\}, \{۱,۲\}, \{۳,۴,۵\}$

کاملاً قابل پذیرش و ۰ و ۶ جمع پذیر نیستند. بنابراین داریم:

عبارت منظم آتاماتا:

$$R = (R^1 a * | R^2 (a|b) * | R^3 a * R^4 (a|b) *)$$

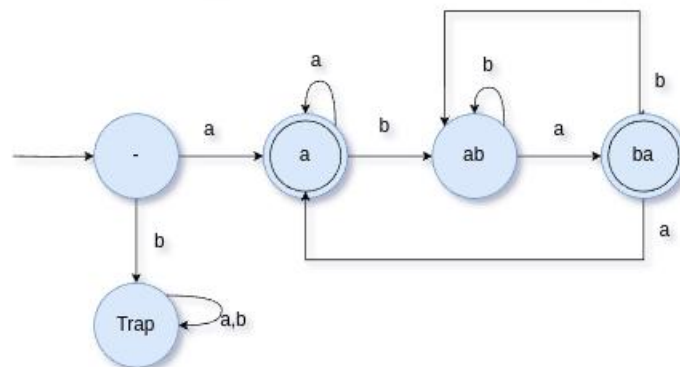
$$R^1 = (a|b)a(a|ba) *$$

$$R^2 = (a|b)b$$

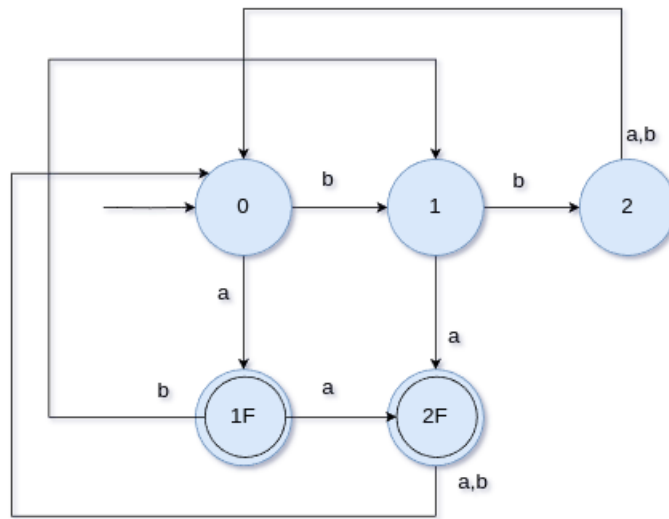
$$R^3 = a * (ba) * bb$$

سوال ۴:

(الف)

(ب)

(ج)

$$L \setminus L' = L \cap L'^c$$

:L'

